

се проявятъ и като народъ съ велики мислители и творци, щомъ въ предѣлитѣ на България — и то въ Карнобатско (с. Караджилари) — се е родилъ легендарниятъ тракийски пѣвецъ Орфей, който научилъ прадѣдитѣ ни на земедѣлие, астрономия и музика и който съ своето божествено пѣние укротявалъ дори дивитѣ звѣрове и раздвижвалъ цѣлата природа; щомъ, все у насъ, въ градъ Бабадагъ (Добруджа), се е появилъ единъ прославенъ по цѣлия образованъ свѣтъ „мждрецъ отъ нашия народъ“, скитътъ Анахарзисъ, приетъ между гърцитѣ поради своитѣ дълбоки знания по устройството на човѣшкото общество; щомъ въ южния край на отечеството ни, въ тракийския градъ Стагейра, е видѣлъ свѣтъ прословутиятъ Аристотелъ, „родомъ българинъ“, който пръвъ полага научни основи на философията и става учителъ на Александра Велики; щомъ, най-сетне, преди хиляда години отъ нашия народъ сж произлѣзли двама просвѣтени мже, св. Кирилъ и св. Методий, които увеждатъ християнството и писмеността между славянскитѣ племена, груби до тогава. Но и занаятъ имъ можемъ да дадемъ нѣщо ново и велико на човѣчеството, стига да вървимъ бодро и смѣло по пътя на просвѣтата. „Мракътъ, който преди петъ вѣка покри отечеството ни, захвана да се разсѣйва отъ възраждането на българската писменостъ, на занаятитѣ и изкуствата; езикътъ се обработва, народътъ се просвѣщава, юношитѣ пълнятъ учебнитѣ заведения изъ Европа, народната промишленостъ напредва, развивайки се, търговията става изъ день въ день по-цвѣтуша. . .“ И досегътъ съ Западъ ще довърши еманципацията ни отъ старата политическа система, надживѣнитѣ суевѣрия и чуждата черковна зависимостъ. Засегналъ актуалния черковенъ въпросъ, Селимински заявява: „Цѣли десетъ вѣка фанариотскиятъ клиръ не престава да подкопава основитѣ на нашето обществено, народно и политическо сществуване и да употрѣбъ за непобедимо оржие развалата на съвѣстта и на сърдцето на нашия народъ. . .“ Но правдата божия нарежда така, че българскиятъ народъ, вдъхновенъ отъ Духа свети, възстава противъ фенерското духовенство и се налага чрезъ довѣрието на правителството и на другитѣ народи. Въ началото на борбата, признава Селимински, „всички треперѣхме, всички недоумявахме, какъ ще се свърши единъ въпросъ, който е пусналъ толкова дълбоки корени въ нравитѣ и вѣрването на народа.